

MELLEMKOMMUNALE UNDERRETNINGER

Når familier med udsatte børn og unge flytter mellem kommuner

Udgivet af: Socialministeriet
Juni 2011

KOLOFON

Af Socialministeriet

Juni, 2011

Pjecen er alene udgivet elektronisk

Socialministeriet

Holmens Kanal 22

1060 København K

T: 33 92 93 00

INDHOLD

Indledning	4
Når familier med udsatte børn flytter <i>fra</i> kommunen	5
Hvornår og hvordan skal jeg underrette den nye kommune, hvis en familie med udsatte børn flytter fra min kommune?	5
Hvilke oplysninger skal underretningen til den nye kommune indeholde?	6
Når familier med udsatte børn flytter <i>til</i> kommunen.....	7
Hvad skal jeg gøre, når jeg modtager en underretning fra en anden kommune om en familie med børn, der er flyttet til kommunen?	7
Hvilke oplysninger kan tilflytningskommunen indhente fra fraflytningskommunen?.....	8
Skal tilflytningskommunen lave en ny børnefaglig undersøgelse, hvis fraflytningskommunen allerede har lavet en?	9
Kan fraflytningskommunen fortsætte med at være handlekommune?.....	10
Fraflytningskommunen har ikke haft iværksat den nødvendige støtte, hvad kan tilflytningskommunen gøre?.....	11
Her kan du finde mere information og få gratis rådgivning	12

INDLEDNING

Der opstår en særlig situation, når familier med børn og unge under 18 år, hvor der er mistanke om behov for særlig støtte, flytter fra en kommune til en anden. De to kommuner skal samarbejde om at sikre, at børnene/de unge får den hjælp, de måtte have brug for, uanset hvilken kommune de befinder sig i.

Som kommunal sagsbehandler kan man i den situation have en række spørgsmål om, hvilke handlemuligheder og forpligtelser man har.

Denne pjece har til formål at svare på de af spørgsmålene, der handler om, hvilke rammer lovgivningen opstiller for handlemulighederne. Pjecen er primært rettet mod kommunale sagsbehandlere på børne- og ungeområdet.

Pjecen tager udgangspunkt i Lov om social service (serviceloven) og Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), forvaltningsloven, Lov om behandling af personoplysninger (persondataloven), Vejledning nr. 73 af 3. oktober 2006 om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsvejledningen) og Vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familie (vejledning nr. 3 til serviceloven).

Pjecen er opdelt i to hovedafsnit: ét afsnit om handlemuligheder, hvis en familie flytter *fra* ens kommune, og ét om handlemuligheder, hvis en familie flytter *til* ens kommune. I hvert afsnit stilles nogle af de kernes spørgsmål, man som sagsbehandler kan stå overfor, og der gives svar med udgangspunkt i lovgivningen. Flere af spørgsmålene har overlappende svar - derfor går nogle af svarene igen. Det betyder, at hvert afsnit og underafsnit kan læses for sig uden krydshenvisninger.

NÅR FAMILIER MED UDSATTE BØRN FLYTTER FRA KOMMUNEN

Hvornår og hvordan skal jeg underrette den nye kommune, hvis en familie med udsatte børn flytter fra min kommune?

- Hvis en familie med børn under 18 år flytter fra én kommune til en anden, og fraflytningskommunen finder, at et eller flere af børnene har brug for særlig støtte, så skal fraflytningskommunen underrette tilflytningskommunen. Dette gælder også vordende forældre, hvor der kan opstå et behov for særlig støtte til barnet umiddelbart efter fødslen.
- Der er tale om en underretnings*pligt*. Dvs. at fraflytningskommunen *skal* underrette tilflytningskommunen.
- Det er helt afgørende betydning, at fraflytningskommunen underretter tilflytningskommunen, så snart fraflytningskommunen bliver opmærksom på, at familien flytter. Dette gælder især, hvis familien flytter for at undgå iværksættelse af foranstaltninger – eksempelvis anbringelse – som fraflytningskommunen har påtænkt, men endnu ikke truffet afgørelse om.
- Der er ikke i lovgivningen krav til formen på underretningen. Dvs. at underretningen i princippet kan ske mundtligt eller skriftligt eller på begge måder. F.eks. kan man ved en skriftlig underretning, herunder ved oversendelse af sagsakter, ringe i forvejen for at sikre sig, at tilflytningskommunen er opmærksom på, at underretningen er på vej. Hvis man som fraflytningskommune vurderer, at der er akut grund til at frygte for barnets/den unges sundhed eller udvikling, evt. efter fødslen for vordende forældre, er det meget vigtigt, at kommunen angiver dette i underretningen.
- Samtidig med underretningen er det hensigtsmæssigt at oversende relevant sagsmateriale til tilflytningskommunen, så denne hurtigt kan vurdere, om der er behov for at handle akut. Fraflytningskommunen kan og skal videregive alle relevante oplysninger til tilflytningskommunen.
- Relevante oplysninger er alle de oplysninger, som er nødvendige for, at tilflytningskommunen kan foretage en indledende vurdering af, om der skal foretages en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50, eller om der eventuelt skal iværksættes akut støtte. Fraflytningskommunen kan dog ikke uden videre oversende samtlige oplysninger, der ligger på sagen uden forældrenes samtykke.
- Underretningen må alene omfatte de forhold, der giver en formodning om behov for særlig støtte. Dvs. at fraflytningskommunen i forbindelse med underretningen kan oversende alle de oplysninger, der relaterer sig til barnets/den unges særlige behov for støtte uden samtykke fra forældrene. Det kan f.eks. være en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50.

Relevant lovgivning:
Servicelovens § 152
Retssikkerhedslovens § 11c
Vejledning nr. 3, punkt 67

Hvilke oplysninger skal underretningen til den nye kommune indeholde?

- Samtidig med underretningen kan det være hensigtsmæssigt at oversende relevant sagsmateriale til tilflytningskommunen, så denne hurtigt kan vurdere, om der er behov for at handle akut. Fraflytningskommunen kan og bør videregive alle relevante oplysninger til tilflytningskommunen.
- Relevante oplysninger er alle de oplysninger, som er nødvendige for, at tilflytningskommunen kan foretage en indledende vurdering af, om der skal foretages en børnefaglige undersøgelse efter servicelovens § 50, eller om der eventuelt skal iværksættes akut støtte. Fraflytningskommunen kan dog ikke uden videre oversende samtlige oplysninger, der ligger på sagen uden forældrenes samtykke.
- Underretningen må alene omfatte de forhold, der giver en formodning om behov for særlig støtte. Dvs. at fraflytningskommunen i forbindelse med underretningen kan oversende alle de oplysninger, der relaterer sig til barnets/den unges særlige behov for støtte uden samtykke fra forældrene. Det kan f.eks. være en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50.
- Hvis fraflytningskommunen vurderer, at der er akut grund til at frygt for barnets/den unges sundhed eller udvikling, evt. efter fødslen for vordende forældre, er det vigtigt, at kommunen angiver dette i underretningen.
- Oplysninger om familien, som ikke vedrører de forhold, der giver en formodning om, at barnet/den unge har behov for særlig støtte, kan ikke oversendes uden samtykke fra forældrene.

Relevant lovgivning:
Servicelovens § 152
Retssikkerhedslovens § 11c
Persondatalovens § 5, stk. 3
Vejledning nr. 3, punkt 67

NÅR FAMILIER MED UDSATTE BØRN FLYTTER TIL KOMMUNEN

Hvad skal jeg gøre, når jeg modtager en underretning fra en anden kommune om en familie med børn, der er flyttet til kommunen?

- Når en kommune har modtaget en underretning fra en anden kommune, en borger eller fagperson om, at barn eller en ung kan have behov for særlig støtte, skal kommunen inden for 6 dage sende en bekræftelse på modtagelsen af underretningen. Det gælder også underretninger om vordende forældre, hvor der kan opstå et behov for særlig støtte til barnet umiddelbart efter fødslen. Dette er alene en bekræftelse af, at kommunen har registreret underretningen.
- Kvitteringen må ikke indeholde oplysninger om, hvad kommunen påtænker at foretage sig i den enkelte sag.
- Den kommune, der modtager underretningen, er forpligtet til selv at vurdere behovet for en børnefaglig undersøgelse og for støtte, herunder om der er behov for at handle akut. I visse tilfælde vil henvendelsen nødvendiggøre, at kommunen må undersøge, om der er behov for støtte, f.eks. ved at rette henvendelse til skole eller dagtilbud. Tilflytningskommunen har, i det omfang der er brug for det i den videre sagsbehandling, mulighed for at indhente yderligere oplysninger fra fraflytningskommunen.
- Afhængig af indholdet af underretningen vil en henvendelse fra kommunens sociale myndigheder til f.eks. dagtilbud, skole eller lignende kunne ske uden forudgående samtykke fra indehaveren af forældremyndigheden, jf. retssikkerhedsloven § 11 c, men kommunen bør i videst muligt omfang sikre sig samtykke, jf. retssikkerhedsloven § 11 a.
- Hvis der ikke foreligger et forudgående samtykke, bør tilflytningskommunen orientere forældrene om underretningen og om, hvilke oplysninger der eventuelt er indhentet som følge heraf. Dette gælder, hvad enten sagen henlægges eller giver anledning til overvejelser om iværksættelse af en egentlig undersøgelse efter servicelovens § 50, eller efter servicelovens § 51.
- Også i de tilfælde hvor tilflytningskommunen ud fra sit forudgående kendskab til familien kan fastslå, at underretningen er grundløs, bør den orientere familien. En egentlig pligt til at orientere familien vil afhænge af den konkrete sag, men kommunen må være meget opmærksom på, at familien inddrages så tidligt som muligt, hvis det kommer på tale at iværksætte undersøgelser og lignende, jf. retssikkerhedsloven § 4.

Relevant lovgivning:

Servicelovens §§ 50, 152, 155

Forvaltningslovens kapitel 8

Vejledning nr. 3, punkt 62, 63, 67

Hvilke oplysninger kan tilflytningskommunen indhente fra fraflytningskommunen?

- I det omfang tilflytningskommunen har behov for yderligere oplysninger i den videre sagsbehandling, har kommunen adgang til at indhente de nødvendige oplysninger fra fraflytningskommunen. Dvs. oplysninger med relevans for behandlingen af den konkrete sag om det eller de udsatte børn i familien.
- Kommunen bør i videst muligt omfang sikre sig samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, men oplysningerne kan indhentes uden samtykke, jf. retssikkerhedslovens § 11c.

Relevant lovgivning:
Servicelovens § 152
Retssikkerhedslovens § 11c
Forvaltningslovens kapitel 8
Vejledning nr. 3, punkt 67

Skal tilflytningskommunen lave en ny børnefaglig undersøgelse, hvis fraflytningskommunen allerede har lavet en?

- Myndighedsansvaret ligger hos tilflytningskommunen, som er den nye handlekommune for familien. Den kommune, familien er flyttet til, er således forpligtet til selv at vurdere behovet for en børnefaglig undersøgelse og behovet for støtte, herunder om der er behov for at handle akut.
- Sådanne vurderinger kan foretages både på baggrund af fraflytningskommunens oplysninger og på baggrund af oplysninger, som tilflytningskommunen selv har indhentet.
- Dvs. hvis fraflytningskommunen har udarbejdet en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50, kan oplysningerne herfra indgå i tilflytningskommunens grundlag for at træffe afgørelse om støtte. Den nye kommune behøver altså ikke gennemføre de samme undersøgelser, fx en forældrevevneundersøgelse, som fraflytningskommunen netop har gennemført. Det er dog tilflytningskommunens ansvar, at sagen er tilstrækkeligt oplyst mv.
- Tilflytningskommunen kan således også anvende en foreliggende § 50-undersøgelse, der er udarbejdet af fraflytningskommunen, og dermed ikke selv udarbejde en, hvis tilflytningskommunen vurderer, at den foreliggende undersøgelse er tidssvarende og dækkende.
- Der er mulighed for at aftale, at en tidligere opholdskommune fortsat skal være handlekommune, hvis der foreligger særlige grunde. Dette forudsætter, at der foreligger samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge over 15 år eller de vordende forældre. En sådan aftale kan f.eks. være hensigtsmæssig, hvis der er tale om en familie, der flytter meget.

Relevant lovgivning:

Retssikkerhedsvejledning, punkt 275 ff., 286 ff.

Kan fraflytningskommunen fortsætte med at være handlekommune?

- Der er mulighed for at aftale, at en tidligere opholdskommune fortsat skal være handlekommune, hvis der foreligger særlige grunde. Dette forudsætter, at der foreligger samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge over 15 år eller de vordende forældre. En sådan aftale kan f.eks. være hensigtsmæssig, hvis der er tale om en familie, der flytter meget.

Relevant lovgivning:
Retssikkerhedsvejledning, punkt 286 ff.

Fraflytningskommunen har ikke haft iværksat den nødvendige støtte, hvad kan tilflytningskommunen gøre?

- Opholdskommunen, dvs. tilflytningskommunen, har ret til refusion, når den anbringer et barn/ung uden for hjemmet, og den tidligere opholdskommune var bekendt med de forhold, der begrundes anbringelsen, og det var åbenbart, at der måtte gribes ind. Det samme gælder, hvis anbringelsen skyldes, at den tidligere opholdskommune hjemgav barnet/den unge, når det var åbenbart, at beslutningen om hjemgivelse var ubegrundet.

Relevant lovgivning:
Retssikkerhedsloven § 9c
Retssikkerhedsvejledningen, punkt 306.

Her kan du finde mere information og få gratis rådgivning

VISO

VISO er den nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation inden for det sociale område og specialundervisningen.

VISO tilbyder gratis rådgivning og udredning til landets kommuner, borgere, institutioner og tilbud, når den rette ekspertise ikke findes i kommunen. VISO kan således hjælpe med rådgivning eller udredning i personsager. Desuden tilbyder VISO rådgivning og opkvalificering af kommunerne i forhold til en afgrænset gruppe af borgere med ens problemstilling.

www.servicestyrelsen.dk/viso

SISO

SISO er det landsdækkende videnscenter for Sociale Indsatser ved Seksuelle Overgreb mod børn.

SISO tilbyder gratis konsulentbistand og rådgivning til fagfolk og kommuner. SISO henvender sig især til faggrupper, der involveres i det konkrete arbejde, når der er sket seksuelle overgreb eller mistanke herom - såvel i kommuner som i dag- og døgninstitutioner, opholdssteder, familiepleje og øvrige organisationer. SISO beskæftiger sig dels med de sociale indsatser før, under og efter et egentligt sagsforløb i forhold til barnet, familien og fagpersonerne og dels med de forebyggende indsatser. SISOs generelle arbejdsfelter er rådgivning, metodeudvikling, vidensindsamling, erfaringsopsamling, netværksskabelse og formidling.

www.siso-boern.dk

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tlf. 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk